

ПАСТА

ГОДИНА
I

ВУЛОВ-ДАН
389

ЦВЕТИ
1816

ЛИСТ за СРПЧАД

БРОЈ
5.

БЕОГРАД
10. Јуна 1894.

КРАЉЕВИНА
СРБИЈА

ЦРНА
ГОРА

СТАРА СРБИЈА

МАКЕДОНИЈА

БОСНА
и
ХЕРЦЕГОВИНА

ДАЛМАЦИЈА

СРЕМ, БАНАТ

ВАЧКА

ВИДОВ-ДАН

ЛЕТ ВЕКОВА ВЕГ ЈЕ ПРОШЛО —
НИЈЕ МАЛО —
РА КАД НАМ ЈЕ НА КОСОВУ
ЦАРСТВО ПАЛО!

СРУШИЛА СЕ СРПСКА СИЛА,
СРЕД МЕГДАНА,
А НАД ЊОМЕ ОСТА СПОМЕН —
ВИДОВ-ДАНА...

ЛИКЕН
1894
БЪЛЧЕТКОВИЋ

О, ПАМТИТЕ ОВАЈ ДАНАК,
ДЕЦО МИЛА,
КАД НАС СРУШИ.. КАД НАС ЗГАЗИ
ТУРСКА СИЛА!

ОД ТАДА СМО РОБЉЕ ВИЛИ
МУСЛОМАНА...

О, ПАМТИТЕ ТУЖАН СПОМЕН
ВИДОВ-ДАНА!..

ПРЕД ВАМА СУ НОВИ ДАНИ —
НОВО ВРЕМЕ!

НОВОМ ДОБУ СРЦЕ.. ДУША
ЛЕТОМ СТРЕМЕ.

ПА СЕТ'ТЕ СЕ — ДУХ КАД СТИГНЕ
ЋУД СЕ КРЕН'О —
ДА ЋОСОВО ЈОШТЕ НИЈЕ
ОСВЕЂЕНО!

ХАЈ, СРЕД БОЈА.. ЗВЕКЕ.. ПЛАМА..
БОЈНЕ РИКЕ..

ЋОСОВО ЋЕ ПОЗДРАВЉАТИ
ОСВЕТНИКЕ!..

О, ПАМТИТЕ ОВАЈ ДАНАК —
СПОМЕН РАНА —

ТУЖНИ ДАНАК.. ТУЖНИ СПОМЕН
ВИДОВ-ДАНА!..

браца—Брана.

ЂУРАЋ СМЕДЕРЕВАЦ

Уосле смрти деспота Високог Стевана постао је деспот његов сестрић Ђураћ, син Вука Бранковића. Стеван није имао деце, па је још за живота наменио Ђурђа за свога наследника.

Чим ступи на престо, Ђураћ отпочне зидати нов град на Дунаву, на ушћу Језаве. Ово је морао чинити с тога, што је Београд предао Угрима, а од њих добио неке градове у њиховој земљи. Да није ово урадио, Угри би му чинили велика зла. Нови

град назове Смедерево. По њему се и Ђураћ назове Смедеревац.

Ђураћ је био mudar и храбар владалац, али је владао у врло тешким приликама. Са севера су га нападали Угри, с југа Турци, а он се није могао борити и с једнима и с другима, за то се увек замерао или Турцима или Угрима. Ако је био у миру с Угрима — нападали су га Турци; а ако је лепо живео с Турцима, нападали су га Угри. Народу је било тешко, што је морао непрестано ратовати, па је с тога и омрзао Ђурђа,

а још више његову жену Јерину. Народу се чинило, да она наговара Бурђа, да ратује, да зида градове и да удара све веће намете. И данас још мисли народ, да је све скоро градове зидала Бурђева Јерина, само да га мучи. За то је и прозвао „Проклета Јерина“. Тако се пева и у песми „Старина Новак и кнез Богосав:“

„Ако можеш знати и памтити,
Кад Јерина Смедерево гради,
Па нареди мене у аргатлук,
Аргатовах три године дана
И ја вукох дрвље и камење,
Све уз моја кола и волове,
И за пуне до три године
Ја не стекох паре ни динара,
Ни заслужих на ноге опанке.“

Али није било доста, да се вуче дрвље и камење, него је требало давати новаца за ратну спрему. Морале су се подизати куле. Народ за ово мисли, да није било потребно, па вели:

„Кад сагради Смедерево града,
Онда стаде, па и куле зида,
Позлаћује врата и пенџере,
Па наметну намет на вилајет:
Све на кућу по три литре злата,
То је, брате, по триста дуката“.

Старина Новак није могао више да кулучи, није имао да даје злата, па је отишао у хајдуке. Он сам о томе вели:

„Ко имаде и предаде благо,
Ко предаде, онај и остаде;
Ја сам био човјек сиромашан,

Не имадох да предадем благо,
Узех будак, с чим сам аргатов’о
Па с будаком одох у хајдуке,
Па се нигде здржати не могах
У држави Јерине проклете,
Већ побјегох до студене Дрине,
Па се маших Босне камените“.

Али цео народ није имао куда бежати; није могао оставити своје куће па бежати у хајдуке. Народ је остао код своје куће, са својим владоцем, да се брани до год може. И они су се борили јуначки.

Да је Ђурађ хтео бежати из своје државе и од свога народа, он не би морао удати своју кћер за турскога цара; не би дочекао, да му Турци заробе и ослепе два красна сина Стевана и Гргура. Све је то стари Ђурађ поднео, само да спасе државу и народ. Њему је то све било теже подносити и због тога, што је био већ у дубокој старости. Кад је ступио на престо било му је 62 године. Кроз пуних 29 година непрестано се мучио и борио, да очува државу. Док је он био жив, Србија је више пута страдала, али није са свим пропала. Умро је 1456. г. у Смедереву, у очи Божића, у својој деведесет првој години.

Ђурађ је веровао, да ће се моћи сачувати српска држава од савршене пропасти. За то се онако мучио и борио за живота.

Али му се та нада није испунила.
После његове смрти, на две го-
дине, Турци прегазе Србију, по-
коре српски народ и униште срп-
ску државу.

Али и ако су уништили српску
државу, нису могли уништити
српски народ. Он је остао, борио
се и на ново створио државу.

Ср. П.

ДУШАНОВА ЖЕНИДБА

(народна песма)

Вад се жени српски цар
Стјепане!

На далеко запреси ђевојку,
У Леђану граду латинскоме,

У латинског краља Мијаила,
По имену Роксанду ђевојку;

Цар је проси, и краљ му је даје,
Цар испроси по књигам' ђевојку.
Пак дозива Тодора везира:

»Слуго моја, Тодоре везире!
»Да ми идеш бијелу Леђану —
»Моме тасту, краљу Мијаилу,
»Да ми с њиме свадбу уговориш,
»Када ћемо поћи по ђевојку,
»Колико ли повести сватова;
»Да ми видиш Роксанду ђевојку,
»Може л' бити за цара царица,
»Може л' бити свој земљи гос-
пођа:

»Да је видиш и да прстенујеш.“
Вели њему Тодоре везире:

»Хоћу, царе, драги господине“.
Пак с' опреми, оде у Латине.

Када дође бијелу Леђану,
Лијепо га краљу дочекао;
Вино пише неђељицу дана.

Тада рече Тодоре везире:

»Пријатељу, Мијаило краљу!
»Није мене царе опремио,
»Да ја пијем по Леђану вино,
»Већ да с тобом свадбу уговорим,
»Кад ће царе доћи по ђевојку—
»У које ли доба од године?
»Колико л' ће повести сватова?
»И да видим Роксанду ђевојку.
»Да је видим и да прстенујем“...

Тада рече Мијаило краљу:

»Пријатељу Тодоре везире!
»Што ме царе за сватове пита,
»Нека купи, колико му драго;
»По ђевојку када њему драго;
»Него ћеш ми цара поздравити,
»Нек не води своја два сестрића,
»Два сестрића, два Војиновића,

»Вукашина и с њим Петрашина,
»У пићу су тешке пијанице,
»А у кавзи њуте кавгације,
»Опиће се, приметнуће кавгу,
»Пак је тешко цевап дати кавзи
»У нашему бијелу Леђану...
»А ђевојку сада ћеш виђети
»И прстен јој дати по закону.“
А када је тавна нојца дошла,
Не донесе воштане свијеће,
Већ по мраку изведе ђевојку;

Кад то виђе Тодоре везире,
Он извади од злата прстење
Са бисером и драгим камењем,
Разасја се соба од камења...
Тако му се учини ђевојка,
Да је љепша од бијеле виле;
Прстенова Роксанду ђевојку

И даде јој хиљаду дуката,
 И ђевојку браћа одведоше.
 Кад у јутру јутро освануло,
 Опреди се Тодоре везире,
 Пак отиде бијелу Призрену.
 Када дође бијелу Призрену,
 Пита њега српски цар Стјепане:
 »Слуго моја, Тодоре везире!
 »Виђе ли ми Роксанду ђевојку?
 »Виђе ли је, и прстенова ли је?
 »Што говори краљу Мијаило?«
 Тодор њему све по реду каже:
 »Виђех, царе, и прстеновах је.
 »Да каква је Роксанда ђевојка!
 »Онакве је у Србина нема! —
 »Добро збори краљу Мијаило:
 »По ђевојку, када теби драго,
 »Свате купи, колико ти драго;
 »Само те је краљу поздравио,
 »Да не водиш два сестрића твоја,
 »Два сестрића, два Војиновића;
 »У пићу су тешке пијанице,
 »А у кавзи љуте кавгације,
 »Опиће се, заметнуће кавгу,
 »Пак је тешко цевап дати кавзи
 »У Леђану граду латинскоме!«
 Кад то зачу српски цар Стјепане,
 Удари се руком по кољену:
 »Јао мене до Бога милога!
 »Дотле ли се зулум огласио
 »Од сестрића — од Војиновића!
 »А тако ми моје вере тврде,
 »Докле мене то весеље прође,
 »Обојицу хоћу објесити
 »О вратима града Вучитрна,
 »По свијету да ме не срамоте!«
 Стаде царе купити сватове,
 Скупи свата дванаест хиљада;

Пак подиже низ Косово равно.
 Кад су били испод Вучитрна,
 Гледала их два Војиновића,

Међу собом млади говорили:
 »Што л' се ујак на нас расрдио,
 »Те нас нешће звати у сватове?
 »Нетко нас је њему опаднуо,
 »С њега живо месо отпадало! —
 »Цар отиде у земљу латинску,
 »А јунака са собом не има
 »Ни једнога од рода својега,
 »Који би му био у невољи,
 »Ако би му било за невољу;
 »Латини су старе варалице,
 »Ујака ће нашег погубити,
 »А незвани ићи не смијемо!«
 Вели њима остарјела мајка:

»Бецо моја, два Војиновића!
 »Ви имате брата у планини
 »Код оваца, Милош-чобанина,
 »Најмлађи је, а најбољи јунак,
 »А за њега царе и не знаде;
 »Пошљите му лист књиге бијеле,
 »Нека дође граду Вучитрну,

»Не пиш'те му, што је и како је,
 »Већ пишите: мајка је на смрти,
 »Пак те зове, да те благослови,
 »Да на тебе клетва не остане;
 »Него брже ходи бјелу двору,
 »Не би л' живу застануо мајку.«

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

П Р И З Р Е Н

Ова стара српска пресо-
 ница лежи на обема обалама
 реке Бистрице, на северном под-
 ношју Шара, највише планине
 на Балканском полуострву. Има

око 40.000 становника, који су
 већином Срби све три вере. Међу
 њима је највише Срба мухаме-
 дове вере, за тим православне,
 па римокатоличке. Правих Ту-
 рака (Османлија) има мало, за

тим Арнаута, нешто Грка, Јевреја и Цигана.

По својој положају, Призрен је једно од најлепших места на Балканском полуострву. На највишем његовом крају налазе се и данас развалине града из Душанова времена, које Призренци зову „Душанов град“. Из Призрена је дивно погледати на све стране. У даљини од двадесет часова виде се планине, под којима су царске лавре Високи Дечани и Пећ, некадашња столица српског патријарха. Многобројни извори бистре воде, цветне ливаде, зелени виногради и китњасте воћњаци показују и данас богатство ових предела. На петнаест часова у дужину види се Бели Дрим, како просеца ове питоме крајеве.

За времена Душанова, Призрен је био највећи и најнапреднији српски град. Да и не спомињемо друго, довољно је, да кажемо, да је, које у њему, које у околини му, било око 300 цркава и манастира. Данас је у њему само три српске цркве, а шеснаест џамија. Место патријарха имају Срби једнога митрополита православне вере и једнога римокатоличког. Место некадашњег царског престола седи данас у њему турски валија.

Православни су Срби у Призрену једини, који чувају своје

српско име и поносе се својом некадашњом славом. Срби мухамедовци у томе им не само не помажу него и одмажу. То се исто може рећи и за римокатоличке Србе. Због тога православни Срби морају сами и с великим трудом да подижу школе, да уче омладину српској књижи. Међу њима је највећу задужбину подигао Сима Игуманов. Он је основао православу српску богословију, у којој се спремају свештеници и учитељи народни. Данас у тој школи ради седам наставника и учи се око сто педесет ученика.

У Призрену су чувене радионице злата и сребра (кујунџилук), за тим кожа и оружја. Златарске израде и оружје разносе се по целом Балканском полуострву, па чак и у Азију, а учињене коже и у западну Јевропу. Али све је то незнатно према ономе, што је био Призрен некада и што би био данас, да се слободно развијао!

Кад Србин погледа на данашњи Призрен и сети се некадашњег Душановог Призрена, с тугом се сећа оних песникових реч:

Где је Призрен, славни град?
Где су царски двори?
Где Душанов златни век?
Што чудеса створи!“

Ср. П.

СЛАВУЈУ

ДОВОРО ДОШ'О, ПЕВЧЕ МИО,
У НАШ ЛЕПИ КРАЈ,
У ЗЕЛЕНИ ГАЈ!

ЈЕСИ Л' СРЕТНО ПРЕЛЕТИО
СВОЈ ДАЛЕКИ ПУТ; —
ЈЕСИ Л' НАШ'О КУТ?

ДУГО СИ НАМ, ДУГО БИО
У ДАЉИНИ ТОЈ —
А САДА НАМ ПОЈ....

ЛЕПА ЛИ СИ, ШУМАДИЈО,
ЗАВИЧАЈУ МОЈ,
МИЛИ РАЈУ МОЈ!

ГЛЕДАЈ, КАКО СУНЦЕ СЈАЈЕ,
ГЛЕ КАКО ЈЕ ДАН
ВЕДАР, НАСМЕЈАН!

ЈО НАМ ТВОРАЦ С НЕБА ДАЈЕ —
ДА ПОЗНАМО РАЈ,
ЛЕПОТУ И СЈАЈ.

ЈО СИ, ПЕВЧЕ, ТИ ЖЕЛЕО
ЉАШ У ДУШИ ТОЈ —
ЈА САДА НАМ ПОЈ....

ЛЕПА ЛИ СИ, ШУМАДИЈО,
ЗАВИЧАЈУ МОЈ,
МИЛИ РАЈУ МОЈ!

Радослав.

Д у г а

ВИ СТЕ ВИДЕЛИ ДУГУ — ОНУ ШАРЕНУ ДУГУ ОД СЕДАМ БОЈА, ШТО СЕ ПРЕКО НЕБА ПРУЖА.

Горе је румена, па онда жута, зелена, плава, љубичаста и све блеђа.

Па шта је дуга?

Чекајте, казаћу вам.

Ви ћете, децо, можда знати за оне приче — за оне разне приче о дуги. Једни веле: онде где крај дуге дохвата земљу има чинија пуна злата!.. Други говоре, да дуга носи воду из мора и река у облаке; неки опет гатају: да кад се мушко подвуче под дугу, постаће женско, а кад то женско

учини постаће мушко! И још пуно таквих бесмислица има по народу. И неки у то верују! А то све није истина...

Ето, узмите чашу пуну воде, наместите чашу на табак беле хартије и удесите да сунчани зраци на чашу падају. Па шта ћете видети поред чаше на хартији? Видећете дугу — оне боје дугине. Тако кад погледате точкове у воденици, кад се окрећу, а кад сунце сија, видећете по њима разне боје — дугине боје. Дугу ћете увек онде видети, где се сунчани зраци одбију од водених капљица.

А од куд дуге на небу?

И та дуга постаје тако исто; и она није ништа друго, него преламање сунчаних зракова на кишним капљицама.

За то и нема дуге пре кише, ни после кише, ако је још облачно — ако нема сунца.

Ето, — то је дуга.

Дугин је круг мањи кад је сунце мало на више; а кад је сунце ниже, онда је обично већи, онда се виде и две дуге, само је горња увек блеђа.

Дугу не може нико стићи, нити се подвући под њу, јер је то појава што се свуд види.

После потопа, како у староме завету пише, Бог је пустио дугу као знак мира.

А шта ту треба да разумемо?

Ништа друго, но да је почело сунце сијати и зрацима кроз кишне капљице направило дугу. Кад је Ноје то видео, веровао је, да је то знак да ће киша престати.

И захвалио је Богу на томе.

Сада знате шта је дуга и како она постаје, знате да су све оне гатке о њој неистините.

А сад до виђења, мили Српчићи!

З Л А Т Н Е Р У К Е

(свршетак)

Велим путем мислио сам о ономе, што ми чича Милић рече на растанку. Нарочито оно: у војсци, сине, нема два равна,

него је увек један старији а други млађи. Служио сам у војсци као роб. Што год ми је заповеђено, то сам без поговора послушао и извршио. Пред старијима ни-

кад ништа говорио нисам, док ме не би упитали.

Кад год нисмо били на учењу и вежбању, ја сам читао војничке књиге и учио се сам. Сваког празника и недеље писао сам писма војницима из моје чете, која су они као неписмени слали својим кућама у села. Такво једно моје писмо дође једанпут у руке командиру наше чете. Он га узе и добро га разгледа са свих страна. Кад сазнаде ко је то писмо писао, командир ме призва и стаде ме о свему испитивати. Питао ме је: одакле сам и чији сам; шта сам и где учио; ко ме је учио; каква ми је задруга и тако редом. Све сам му казао, како је било у истини. На послетку командир ми рече:

— Па ти, јуначе, имаш *златне руке*. Ти пишеш лепше од многих наших официра. Тебе ћемо ми да узмемо за писара, да нам пишеш у канцеларији, кад год ниси на учењу. Како рече тако и би.

Сутра дан, ја сам већ био са златним ширитом на блузи. Цела ми је чета завидела, али се опет цела и радовала. Радио сам што сам најбоље могао и умео. Убрзо за овим постанем каплар, па онда поднаредник, и, на послетку, и наредник. Али сам једнако био писар и носио златан ширит. Једанпут, као наредник, потражим одсуство од коман-

дира и отидем у војничком оделу у своје село, — баш о Тројицама, кад се литија носи. Боже милостиви, Боже једини, како су ме лепо моји сељаци дочекали. Па ме загледају са свих страна, па ме запиткују шта ми је ово, шта ми је оно. Они су мислили да ја заповедам целом стајаћом војском, и да сам нека велика сила. Онда није било много војске као данас, и ја сам био први наредник, који сам у војничком оделу дошао у наше село.

Кад сам се вратио из села у касарну, почео сам одмах спремати се да полажем испит за официра. Наумио сам био да се више никад и не враћам у село. То су ми и сви официри саветовали. Али, човек предлаже а Бог располаже. Не прође ни пуна три месеца како се бејох вратио из села, а мени стиже глас тужан и жалостан. Умрло ми брат, који је био старешина задруге... И ја морадох оставити војску, у коју се више никад нисам вратио.....

Полазећи из касарне, опростио сам се са свима пријатељима и друговима. На растанку рече ми један од најстаријих официра.

— Јуначе, ти имаш *златне руке*. Кад одеш у село, ти седи па само пиши. Али пиши право и по души све што будеш писао. Узми све законе ове земље, па

их добро изучи. Ко те год за савет упита, кажи му прави савет и праву истину. Пишући правду и истину народу, више ћеш зарадити и стећи, но да радиш ма који тежачки посао.

Тако сам и урадио. —

*

Има више од тридесет година како је ово било. Данас сам ја у чича Милићевим годинама, — сед као овца. Више од двадесет година био сам кмет и писар у својој општини. Нико се у овој мојој околини није из задруге оделио, докле није мене за савет упитао. Нико никога није за

што тужио, докле није прво мене упитао. И данас ме цела општина и околина воли и поштује. Цео нам је крај пун слоге и задруге. И мала деца у нашем селу знају сад да само сложна задруга токе носи. Међу свима задругама моја је на првоме месту. Имање одужено и уређено; чељад здрава и послушна. На све стране чује се само песма и рад. Сви у задрузи знају причу о *златним рукама*.

Ах, нано, нано! ах, света сени матерна! Ово су твоје *златне руке* у сина твога.....

М.

Суђење неба и земље

Земља небо на судство позива:
Дођи, небо, да се пресудимо
Што си мени штету учинило.

Црна земљо, прођи ми се суда!
Какву сам ти штету учинило?

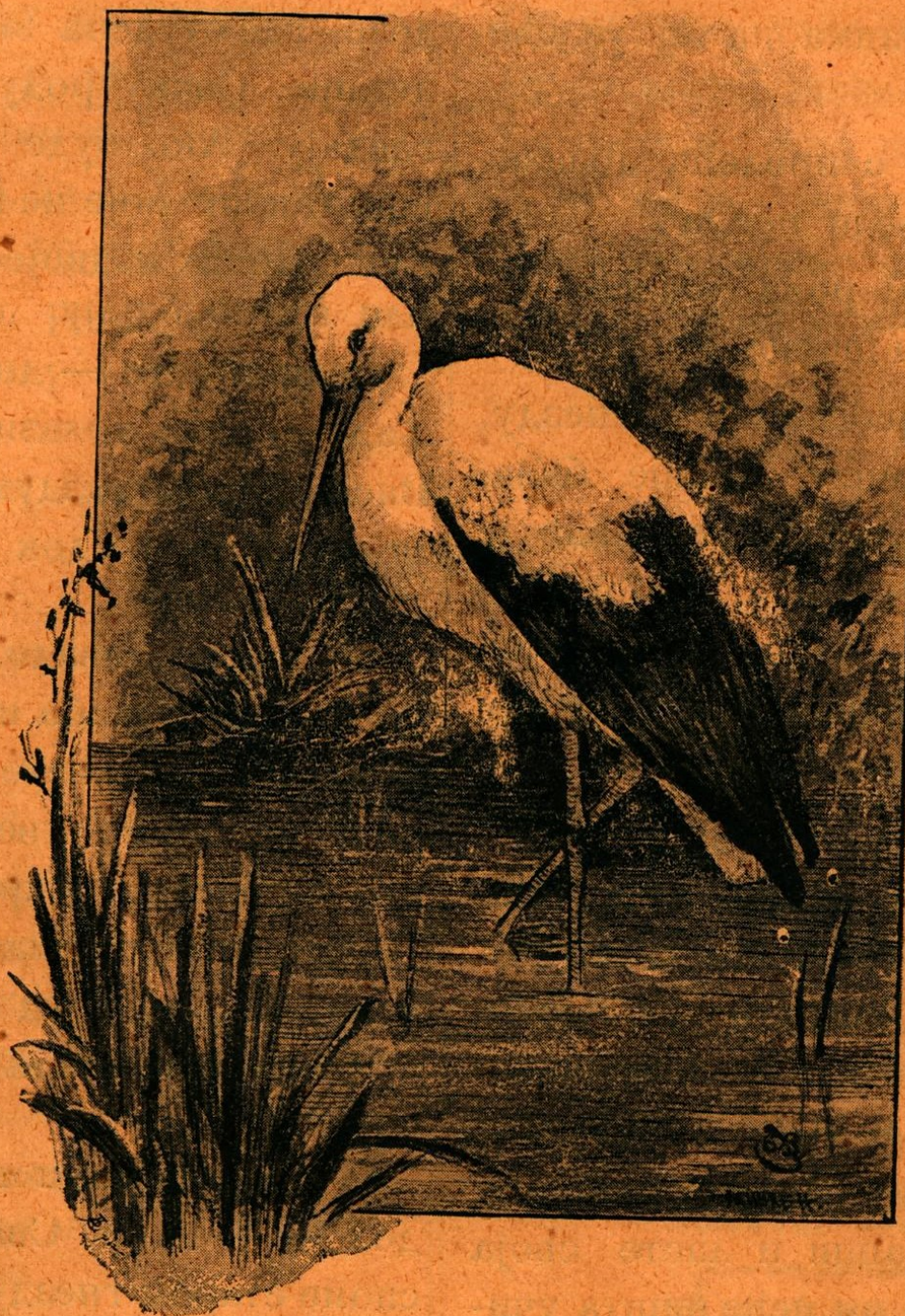
Што ми уби у селу судника,
Што ми уби у пољу орача —
И у чарној гори чобанина.

Што ти убих у селу судника —
Криво суди, право судит' неће;
Што ти убих у пољу орача —
Своје оре, туђе преорава;
Што ти убих млада чобанина —
Своје чува, туђе овце коље. —
За то сам ти штету учинило!

Прибележио

Ј. Л. С.

РОДА

Знате ли ову птицу? Та како не бисте знали дугоногу, криво-врату роду. Чим пролеће гране, ето ње. Гнездо свије где на крову или димњаку, па слободно гледа на све стране. Господски се држи; тело јој сегиба на дугим црвеним ногама; хаљине црнкастобеле; реп кратак; глава лепа а врат гибак; кљун оштрљаст и

гладак. Корача мирно и достојанствено — као каква госпођа!

Рода се највише настањује око баруштина. По ваздан по барама шета, лагано — ногу пред ногу, док не опази жабу или змију, онда се брзо сагне, дограби их оштрим кљуном и слатко прогута.

Кад рода осети у близини шуштање, застане, једну ногу под-

вуче под трбух, врат опружи и пажљиво слуша. Ако је опасност, онда бежи. Тешка је, с тога тешко узлеће; мало се устрчи, залепрша крилима, па тек узлеће горе.

Рода нама с пролећа долази. Знате како вели песма:

„Ево нам рода долеће,
Носи нам шарно пролеће!..“

Обично се враћа старом гнезду, где је и прошле године била. Како дође, уређује га, а ако је нападне друга рода, да јој отме старо гнездо, брани се јуначки. Свога противника удара јаким крилима и оштрим кљуном док га не победи; онда је мирна.

Рода се не плаши људи. Настани се на стреји или димњаку; слеће у двориште и врт и слободно се шета. У приморским варошима иде и по улицама.

Подродиним гнездом безбрижно граде врапци и ласте своја гнезда, рода им неће ништа учинити. Чистоћу јако воли, за то се често купа. —

Када се исуше баре и мочари, на измаку лета, рода их напушта, те се по шумама око потока и извора храни, а кад и ту нестане

хране, онда се спрема на пут. Сели се.

Искупе се све роде и саветују се о далеком путу у јужне пределе, где студена зима никад не допире. Сваку роду добро прегледају. Ако буде бђних рода, или таквих које не могу поћи на пут, оне их издвоје — оставе их или их поубијају.

Велико јато — две до три хиљаде — рода полази на једанпут. Високо кроз ваздух лете, неморно.. дуго, док не стигну у топли Мисир.

Мисирске ливаде имају за њих увек хране: жаба и змија има у изобиљу. Питаћете: па за што роде не остају увек тамо, кад има тако много хране? —

Као што их од нас отера хладноћа, тако их отуд велика јужна припека нагони да напусте оне крајеве.

С пролећним поветарцем оне долећу к нама. Свака се враћа своме старом гнезду — клепећући поздравља своје старо место... поздравља пролеће. А ми, кад прву угледамо, изговоримо оне речи:

„Ево нам рода долеће!
Носи нам мило пролеће!..“

браца — Брана.

ДОМАЋА ЖИВАД

Рано пођох на пазар,
 Нађох пару и динар;
 Шта да купим за динар?
 Купих коња за динар;
 Ој ти коњу, вриско наша!
 Ој ти краво, рико наша!
 Ој ти козо, вреко наша!
 Ој ти овцо, блеко наша!
 Ој ти свињо, грдо наша!

Ој ти ћуро, бандоглава!
 Ој ти гусо, гако наша!
 Ој ти шото, шевељ-девељ!
 Ој ти коко, јајо наша!
 А ти петле, лепопојче,
 Лепо пој, право стој,
 Па ти гледај у мој двор,
 Миле мој!

Прибележио
 Ј. Л. С.

ПОГАЂАЛИЦЕ

Народне загонетке

1. Што је криво да је право и Бога би дохватило.
2. Усред мора даска паде; нит' море разли, нит' се даска разби.
3. Кост на кост, на кости дрво, на дрвету земља, на земљи трава, на трави ватра.
4. Меснат ражањ гвоздено месо.
5. Кош поједох, жито бацих.

Ј. Л. С.

Уметничке загонетке

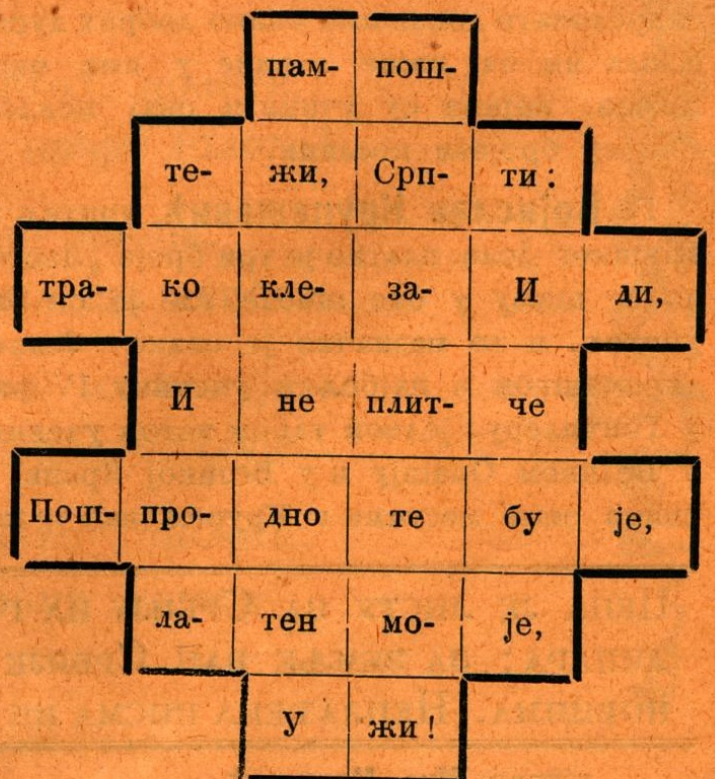
Ја знам једно старо поље,
 Где је био љути бој —
 Име му је од два слога —
 Од два само — мали број —

С првим словом другог слога
 Значи нешто први слог:
 Животињу једну малу,
 Штеточину кућевног...

Без тог слова другом слогу
 Што остане име тад,
 Биће име једне мере —
 Погодите децо сад!

браца — Брана.

Коњички скок

РЕШЕЊА

I Загонетке

1. врежа с краставцима.
2. риба, пређа и вода.

II Рачунски задаци

1. Сваки је добио по цео колач, јер их је и било троје — брат и сестра и сестрин муж.

2. По целу јабуку сваки је могао добити, пошто их је и било петоро — отац и мати, њихов син, кћер и зет.

III Коњички скок

У животу шареноме
Једном мајско цвеће цвета,
О, радуј се цвећу томе;
Док се са њим душа срета.
Па га негуј па га пази,
Светски порок њега брише,
Угине ли на тој стази
Не изниче никад више!

ДОБРОТВОРИ

Г-ђца **Видосава Јовановићева**, учитељица у Палилули, платила је «Ласту» за целу годину, а за школе у *Мостару* и *Сарајеву*. Тако исто и њене ученице из IV разреда угледале се на своју наставницу и међу собом скупиле претплату за два броја «Ласте», а за школе у *Приједору* и *Лијевну*. Књига може само донде напредовати докле има овако добрих душа. Хвала им од наше стране у име оних школа, којима су учинили овај поклон. Сви су бројеви послани.

Г. **Војислав Крупезевић**, учитељ из Влашког Дола, платио је три броја «Ласте» да се шаљу у оне школе где је он био учитељ, и то назначио је овако: Једном сиромашном а најбољем ученику IV раз. у *Топчидеру*; једном таком истом ученику у *Великом Орашју* и у *Великој Крсни*. У свима овим местима г. Крупезевић је као

учитељ оставио врло лепе успомене, а овим начином жели их, ево, и даље да одржава код деце и код грађана. Хвала г. Крупезевићу! Бројеви су послани.

Г. **Михаило Живадиновић**, адвокат из Београда, јавио је уредништву овога листа, да се шаљу школи жировничкој, у крагујевачком округу, четири броја «Ласте» за тамошње ученике. У име ученика школе жировничке, ми му велимо: хвала! Бројеви смо послали.

Г. **Ђорђе П. Рокнић**, професор III београдске гимназије, платио је «Ласту», да се шаље у његово родно место — *Сјеничак*, у *Крајини*. Бројеви су послани. Хвала му!

Г. **Јеремија Терзић**, начелник среза заглавског, платио је «Ласту» за једног ученика школе коритске, у своме срезу. Хвала му!

ЦЕНА ЈЕ ЛИСТУ ЗА СРБИЈУ НА ГОДИНУ 4 ДИНАРА; НА ПОЛА ГОДИНЕ 2 ДИНАРА; ЗА ЗЕМЉЕ ВАН СРБИЈЕ 6 ДИНАРА, ИЛИ 3 ФОРИНТЕ У АУСТР. НОВЦИМА. НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ. РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.